

หนังสืออ่านประกอบชุด ในหลวงกับจังหวัดเพชรบุรี เล่ม 3

ในหลวงกับอาชีพ

โครงการพระราชประสงค์หุบกะพง

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

คำนำ

หนังสืออ่านประกอบสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาเล่มนี้ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีจัดทำขึ้นตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยและสภามหาวิทยาลัย ซึ่งเล็งเห็นว่าเยาวชนในจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อยู่ใกล้พระราชวังไกลกังวลควรมีโอกาสได้เรียนรู้พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเพิ่มมากขึ้น

สภามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีและคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณว่า ตั้งแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เสด็จขึ้นครองราชสมบัติสืบสันตติวงศ์เมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๙ และเสด็จพระราชดำเนินปฏิบัติพระราชกรณียกิจในจังหวัดเพชรบุรีมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๙๖ มาอย่างต่อเนื่องถึงปัจจุบัน ทรงมีพระราชดำริให้มีโครงการต่างๆ มากมายที่เป็นประโยชน์ต่อชาวเพชรบุรีตั้งเป็นที่ประจักษ์แก่สายตาของพสกนิกรชาวไทย

เพื่อให้นักเรียนสามารถใช้หนังสือได้ด้วยตนเองอย่างสะดวกทุกโอกาส มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีโดยคณะกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยและคณาจารย์ผู้จัดทำได้รวบรวมพระราชกรณียกิจจัดทำเป็นหนังสือเล่มเล็กๆ อ่านแล้วเข้าใจไม่ยากและนำไปทำกิจกรรมต่อเนื่องทั้งส่วนตัวและกลุ่มได้ตลอดเวลา ทั้งที่โรงเรียน บ้าน และชุมชน เพราะหนังสืออ่านประกอบชุดพระราชกรณียกิจ ในหลวงทรงเยี่ยมราษฎรจังหวัดเพชรบุรีได้บรรจุเนื้อหาสาระที่เป็นความจริง ความรู้และความเข้าใจไว้อย่างครบถ้วนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้จะมีส่วนช่วยให้เยาวชน มีความภาคภูมิใจในสถาบันพระมหากษัตริย์ เกิดจินตนาการและพลังสร้างสรรค์ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศชาติให้พึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืนท่ามกลางความเจริญของโลกต่อไป

พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์

นายกสภามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

สิงหาคม ๒๕๕๓

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	1
สารบัญ	2
ความเป็นมาของโครงการ	3
พระราชดำรัส	4
โครงการไทยอิสราเอลเพื่อพัฒนาชนบท (หุบกะพง)	7
โฉนดที่ดินในพระปรมาภิไธยของในหลวง	11
วัตถุประสงค์ของโครงการ	11
รูปแบบการจัดที่ดิน	12
ผลการจัดที่ดินในโครงการ	13
พืชहतถกรรมนามปานศรณารายณั	15
ประโยชน์และความสำคัญ	19
พันธุ์และลักษณะประจำพันธุ์	19
การปลูกปานศรณารายณั	20
ผลผลิตในเส้นใย	20
การเก็บเกี่ยว	21
การจำหน่าย	22
โครงการส่วนห้บห้มไทย-อิสราเอล	22
ณ วันนั้ที่หุบกะพง	24
แบบทดสอบ	27
เฉลยแบบทดสอบ	29
เอกสารอ้างอิง	30
คณะผู้จัดทำ	31

ความเป็นมาของโครงการ ศูนย์เรียนรู้โครงการตามพระราชประสงค์ หุบกะพง

ปี พ.ศ. 2507 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมเยียนและดูแลทุกข์สุขของราษฎรพระองค์ได้ทราบถึงความเดือดร้อนของเกษตรกรกลุ่มชาวสวนผักชะอำจำนวน 83 ครอบครัวว่าขาดแคลนทุนทรัพย์ที่จะนำไปประกอบอาชีพ พระองค์จึงทรงรับเกษตรกรเหล่านี้ไว้ในพระบรมราชูปถัมภ์ พร้อมทั้งพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ให้กู้ยืมไปลงทุน ภายหลังปรากฏว่าไม่มีผู้นำเงินจำนวนที่กู้ยืมไปทูลเกล้าฯ ถวายคืนแต่พระองค์เลยเมื่อความได้ทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทว่าเกษตรกรเหล่านี้ไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง ได้อาศัยเช่าที่ดินของกรมประชาสัมพันธ์โดยเฉลี่ยครอบครัวละไม่เกิน 2 ไร่ ซึ่งไม่เพียงพอต่อการประกอบอาชีพ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ ม.ล.เดช สนิทวงศ์ องคมนตรี ไปจัดหาพื้นที่ในเขตจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ นำมาจัดสรรให้แก่เกษตรกรดังกล่าว

เมื่อชาวสวนผักได้รับความช่วยเหลือจนสามารถทำการเพาะปลูกและมีรายได้แล้ว ได้มีปัญหาตามมาอีกคือ การประกอบอาชีพและการอยู่ร่วมกันในหมู่บ้าน พระองค์ท่านได้ทรงแนะนำให้ใช้วิธีการสหกรณ์เข้าดำเนินการ ดังพระราชดำรัสที่พระราชทานแก่กลุ่มชาวไร่ศูนย์พัฒนาไทย-อิสราเอล ตำบลเขาใหญ่ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ตอนหนึ่งว่า

“...เป็นที่น่ายินดีมากที่บัดนี้หมู่บ้านตัวอย่างนี้ได้เป็นสหกรณ์การเกษตร สหกรณ์นี้ก็จะต้องให้เข้าใจว่าเป็นวิธีหนึ่ง มีการร่วมกันทำงานเป็นกลุ่มเป็นก้อน เพื่อที่จะให้ผลในการพัฒนาความเป็นอยู่ของตนและอยู่ร่วมกันก็ทำให้มีแรงมาก คือร่วมแรงมาเพื่อการ

อาชีพให้เจริญงอกงาม ให้เป็นสหกรณ์ในรูปแบบประสงค์นั้น
ก็ยิ่งจะได้ผลดี แต่ต้องเข้าใจมากขึ้น แล้วก็ต้องมีความอดทน
ความขยันและความสามัคคี คือว่าทุกคนที่อยู่ในที่นี่ต้องช่วยกัน
ไม่เบียดเบียนกัน คนไหนที่เดือดร้อนก็จะต้องช่วยเหลือ

สหกรณ์นี้มีจุดประสงค์หลายด้านดังชื่อว่าอเนกประสงค์
หมายความว่าไม่ใช่ว่าประสงค์อย่างเดียว มีหลายประสงค์ ทุกสิ่ง
ทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับชีวิต ความเป็นอยู่ของตัวก็เป็นความประสงค์
ของสหกรณ์ อันแรกก็คือการประกอบอาชีพ สหกรณ์นี้มา
ร่วมมือกันเพื่อที่จะให้ทุกคนมีความสามารถในการประกอบอาชีพ
โดยเฉพาะอาชีพของสมาชิกทั้งหลาย ส่วนใหญ่ก็เป็นการเพาะปลูก
ได้ความรู้ในการเพาะปลูกที่ดี ได้วิธีที่ถูกต้องถูกหลักของการ
เกษตร ต่อมาก็มีการร่วมมือในด้านการตลาด คือเราปลูกอะไร
แล้วเราจะต้องหาทางที่จะระบาย หารตลาด เพื่อที่จะได้รายได้
กลับมาเป็นเงินที่จะมาใช้จ่ายด้วย ต่อมาก็มีโครงการร้านค้า
ซึ่งหมายถึงว่าสหกรณ์คือส่วนรวม ได้ไปจัดหาสิ่งของที่จำเป็น
เช่นที่ได้กล่าวไว้เรื่องปุ๋ย เรื่องสิ่งบริโภคมาจำหน่าย เพื่อที่จะซื้อ
ได้ในราคาที่ไม่แพงและมีคุณภาพดี โครงการร้านค้านี้จะจัดไม่ได้

ถ้าไม่รวมกลุ่มกัน ไม่ได้ช่วยกัน และไม่มีควมไว้วางใจกัน ต่อมาก็มีเรื่องของความเบียดเบียนอยู่ทั่วๆ ไป ความปลอดภัยของกลุ่มถ้าร่วมใจกัน มีความสามัคคีจริงๆ ก็จะสามารถรักษาความปลอดภัยในหมู่บ้าน และไม่เกิดความเดือดร้อนในด้านการผลิตเพื่อการทำอาชีพ นอกจากการเพาะปลูกนั้นก็ยังมีเรื่องของการทำที่เรียกว่าอุตสาหกรรมในครัวเรือน นำเอาผลิตผลที่ตัวเองได้ปลูก มาทำให้เป็นสิ่งที่มียุทธประโยชน์ยิ่งขึ้น..."

ทรงพระราชปฏิสันถารกับสมาชิกสหกรณ์
การเกษตรหุบกระพง จำกัด

6

ในหลวงกับอาชีพ โครงการพระราชประสงค์หุบกระพง

“โครงการไทย-อิสราเอล เพื่อพัฒนาชนบท (หุบกะพง)”

เป็นโครงการที่ทำสัญญาร่วมมือกันระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลอิสราเอล โครงการนี้เริ่มเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม พ.ศ. 2509 กำหนดระยะเวลาดำเนินการ 5 ปี สิ้นสุดในวันที่ 18 สิงหาคม พ.ศ. 2514 คณะกรรมการทุกฝ่ายได้เลือกที่ดินบริเวณหุบกะพง อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เป็นที่ตั้งของศูนย์สาธิตและทดลองการเกษตรของโครงการอิสราเอล ที่ดินบริเวณนี้เป็นป่าคุ้มครองของกรมป่าไม้ มีราษฎรเข้าไปจับจองอยู่บ้าง สภาพที่ดินส่วนใหญ่เป็นดินขาดแคลนน้ำ มีการทำไร่เลื่อนลอย ต้องย้ายทุก 3-4 ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงทรงมีพระราชดำริให้กันพื้นที่ประมาณ 10,000 ไร่ออกจากป่าคุ้มครองของกรมป่าไม้ ภายหลังพระองค์ทรงจับจองพื้นที่ดังกล่าวเยี่ยงสามัญชน โดยปฏิบัติตามขั้นตอนของกฎหมายป่าไม้และกฎหมายที่ดินทุกประการ เมื่อมีแนวพัฒนาที่ดินที่ดีขึ้นแล้วก็จะจัดให้กับเกษตรกรที่ได้รับความสะดวกในขั้นตอนต้นและเกษตรกรที่ขยันหมั่นเพียรแต่ขาดแคลนที่ดินทำกินเข้าอยู่อาศัยและทำประโยชน์ต่อไป

หลังจากนั้นเจ้าหน้าที่จึงได้ร่วมกันจัดทำแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศและสำรวจแหล่งเก็บกักน้ำและสภาพดินทั่วๆ ไป ตลอดจนสำรวจแหล่งน้ำใต้ดินในบริเวณพื้นที่โครงการ แล้วตั้งเป็นศูนย์สาธิตทดลองการเกษตร พร้อมทั้งอพยพเกษตรกร 2 ครอบครัว ครอบครัวแรกจากกลุ่มเกษตรกรสวนผักชะอำซึ่งได้รับความเดือดร้อนในตอนต้น และอีกครอบครัวหนึ่งเป็นเกษตรกรเดิมที่อาศัยที่ทำกินในเขตโครงการ โดยจัดสรรที่ดินให้ครอบครัวละ 25 ไร่ มีเจ้าหน้าที่เป็นผู้วางแผนการปลูก และกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติให้เกษตรกรทั้ง 2 ครอบครัวกู้ยืมเงินเป็นทุนสำหรับการประกอบอาชีพครอบครัวละ 10,000 บาทโดยไม่คิดดอกเบี้ย เพื่อหาข้อมูลด้านต่างๆ เช่น รายได้ รายจ่าย ความเหมาะสมของการใช้แรงงานใน

ครัวเรือนกับขนาดของพื้นที่ที่จัดให้ การปลูกพืชใช้น้ำจากชลประทาน และอาศัยจากน้ำฝน ตลอดจนการจัดบริการในด้านสินเชื่อและการตลาด รวมทั้งข้อมูลทางวิทยาศาสตร์การเกษตรและปัญหา ด้านสังคมของเกษตรกร ภายหลังจากเมื่อครบปีการผลิต เกษตรกรทั้ง 2 ครอบครัวสามารถใช้หนี้คืนแก่กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ และยังมีเหลือเป็นทุนสำรองสำหรับการประกอบอาชีพในปีต่อไป

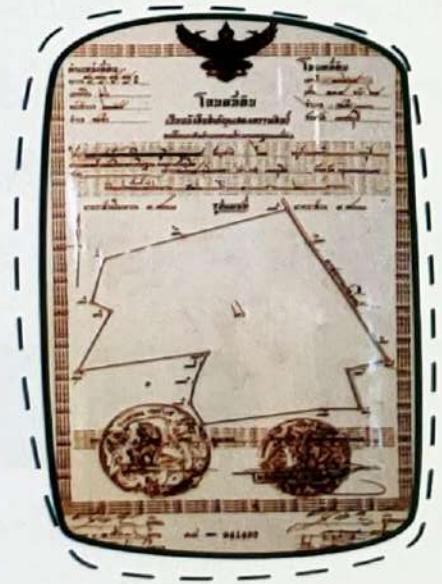

เมื่อได้รับข้อมูลจากครอบครัวเกษตรกรตัวอย่างทั้ง 2 ครอบครัวแล้ว ในปี พ.ศ. 2511 จึงอพยพครอบครัวเกษตรกร ที่ได้รับความเดือดร้อนในตอนต้นที่เหลืออีก 82 ครอบครัว และเกษตรกรที่เข้ามาทำประโยชน์อยู่เดิมอีก 46 ครอบครัว เข้าอาศัยและทำประโยชน์ในพื้นที่ที่จัดสรรให้ครอบครัวละ 25 ไร่

จัดให้ปลูกพืชอาศัยน้ำจากชลประทาน 7 ไร่ และอีก 18 ไร่ ให้ปลูกพืชไร่ออาศัยน้ำฝนตามธรรมชาติ และโครงการได้ให้กู้ยืมเงินครอบครัวละ 6,000 บาท แบ่งเป็นค่าใช้จ่ายในการปลูกบ้านเรือน 1,500 บาท ส่วนที่เหลืออีก 4,500 บาท เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับวัสดุการเกษตรและค่าใช้จ่ายในครอบครัว โดยในปีแรกไม่ต้องเสียดอกเบี้ยร้อยละ 6 การอพยพครอบครัวเกษตรกรเหล่านี้ได้จัดให้สร้างที่อยู่อาศัยรวมเป็นหมู่บ้านเกษตรกร ขณะเดียวกันได้มีการให้การศึกษอบรมเกี่ยวกับหลักและวิธีการของสหกรณ์ จนเห็นว่าสมาชิกของหมู่บ้านเกษตรกรมีความเข้าใจได้ดีพอแล้ว จึงเข้าชื้อกันเพื่อขอจดทะเบียนเป็นสหกรณ์การเกษตร โดยใช้ชื่อว่า “สหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด”

เมื่อวันที่ 12 สิงหาคม พ.ศ. 2514 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯพระราชทานทะเบียนให้ผู้แทนสหกรณ์ การเกษตรหุบกะพง จำกัด กับได้พระราชทานโฉนดที่ดิน บริเวณหุบกะพงจำนวน 3 ฉบับ รวมพื้นที่ 12,079-1-82 ไร่ ให้กับกรมส่งเสริมสหกรณ์ และสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด เป็นผู้รับผิดชอบ

“โฉนดที่ดินในพระปรมาภิไธย
ขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้า
อยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช”

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. จัดตั้งศูนย์สาธิตและทดลองการเกษตร เพื่อศึกษาหา
ข้อมูลในด้านการปลูกพืชและการเลี้ยงสัตว์ที่เป็นประโยชน์ต่อ
การพัฒนาการเกษตรในพื้นที่ที่แห้งแล้ง ตลอดจนสาธิตการใช้
เทคโนโลยีการเกษตรด้วย

ในหลวงกับอาชีพ โครงการพระราชประสงค์หุบกะพง

2. ทำการปฏิรูปที่ดินโดยการพัฒนาที่ดินว่างเปล่าแล้วจัดสรรให้เกษตรกรที่ไม่มีที่ดินในการเพาะปลูกเป็นของตนเองเข้าทำการประกอบอาชีพตามวิธีการเกษตรแผนใหม่ แต่ไม่ให้กรรมสิทธิ์ในการถือครองที่ดิน

3. รวมกลุ่มเกษตรกรที่ได้รับการจัดสรรที่ดินเหล่านี้ จัดตั้งเป็นสหกรณ์การเกษตรโดยใช้หลักและวิธีการสหกรณ์แก้ไขปัญหาต่างๆ ของสมาชิกตั้งแต่เริ่มการผลิตจนถึงการจำหน่ายสู่ตลาด

4. เป็นแหล่งการศึกษา ส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้ต่างๆ แก่เกษตรกร นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป

รูปแบบการจัดที่ดิน

จัดให้เกษตรกรทำประโยชน์แบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ

1. แปลงเกษตรชลประทาน จัดให้มีระบบชลประทานเข้าถึงพื้นที่เพื่อให้เกษตรกรทำการเพาะปลูกพืชผักและปลูกบ้านพักอาศัย

2. แปลงเกษตรน้ำฝน จัดให้มีการปลูกพืชทนแล้งไม้ยืนต้นต่างๆ เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ในรอบปี เกษตรกรของโครงการจะได้รับการจัดที่ดินรายละ 2 แปลง โดยให้สิทธิ

ประโยชน์ชั่วคราวชั่วคราว แต่ไม่ให้เกิดมลพิษในที่ดินเพื่อป้องกันการซื้อขายเปลี่ยนมือ

ผลการจัดที่ดินในโครงการ

ได้ดำเนินการจัดแบ่งที่ดินให้เกษตรกรเข้าอยู่และทำประโยชน์จำนวน 5 รุ่น พื้นที่รวม 7,608 ไร่ ได้แก่

1. ปี พ.ศ. 2511 - เกษตรกรชุดแรกของโครงการ รายละไม่เกิน 25 ไร่ แบ่งเป็น

1.1 แปลง 7 ไร่ (เกษตรกรชลประทาน) 150 แปลง (1,050 ไร่)

1.2 แปลง 18 ไร่ (เกษตรกรน้ำฝน) 122 แปลง (2,196 ไร่)

2. ปี พ.ศ. 2518 - เกษตรกรชุดที่ 2 บุตรของสมาชิก

ในหลวงกับอาชีพ โครงการพระราชประสงค์หุบกะพง

รุ่นแรกที่บรรลุนิติภาวะแล้ว รายละเอียดไม่เกิน 15 ไร่ แบ่งเป็น

2.1 แปลง 6 ไร่ (เกษตรชลประทาน) 16 แปลง (96 ไร่)

2.2 แปลง 9 ไร่ (เกษตรน้ำฝน) 14 แปลง (126 ไร่)

2.3 แปลง 15 ไร่ (เกษตรน้ำฝน) 11 แปลง (165 ไร่)

3. ปี พ.ศ. 2515 - จัดให้เกษตรกรซึ่งอยู่ในพื้นที่เดิม ก่อนโครงการเข้าทำการจัดพัฒนาที่ดิน แปลงละ 25 ไร่ (เกษตรน้ำฝน) จำนวน 33 แปลง (825 ไร่)

4. ปี พ.ศ. 2531 - จัดที่ดินให้เกษตรกรซึ่งบุตรของ เกษตรกรชุดแรก (ที่คงเหลือมาจากปี พ.ศ. 2518)

- รายละเอียดไม่เกิน 15 ไร่ แปลงละ 5 ไร่ (เกษตรชลประทาน)
- จำนวน 171 แปลง พื้นที่ 855 ไร่แปลงละ 10 ไร่ (เกษตรน้ำฝน)
- จำนวน 225 แปลง พื้นที่ 2,250 ไร่

5. ปี พ.ศ. 2535 พ.ศ. 2539 พ.ศ. 2541 และ พ.ศ. 2542 จัดที่ดินให้กับลูกจ้างโครงการรุ่นบุกเบิก และเกษตรกร ที่บุกรุกที่ดินของโครงการรายละเอียด 1 ไร่ (แปลง) จำนวน 45 แปลง

เมื่อวันที่ 19 มีนาคม พ.ศ. 2551 ศูนย์สาธิตสหกรณ์ โครงการหุบกะพง ได้มีพิธีมอบหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ ในที่ดินของเขตพื้นที่โครงการตามพระราชประสงค์หุบกะพง

ให้กับสมาชิกรุ่นแรก ในแปลง 7 ไร่ และ 18 ไร่ จำนวน 98 ราย และ
ปัจจุบันได้ดำเนินการสำรวจสมาชิก แปลง 5 ไร่ และ 10 ไร่ เพื่อ
ดำเนินการออกหนังสืออนุญาตเข้าทำประโยชน์ แก่สมาชิก
สหกรณ์การเกษตรหุบกระพง (รุ่นที่ 2) ตามดำริของพลอากาศเอก
กำธน สินธวานนท์ องคมนตรี

พืชหัถถกรรมนามป่านศรนารายณ์ ที่หมู่บ้านหุบกระพง

ชื่อวิทยาศาสตร์   อะกาเว ไชซาลานา
(*Agave sisalana* Perr.)

วงศ์   อะกาเวซีอี   (Agavecae)

ในหลวงกับอาชีพ โครงการพระราชประสงค์หุบกระพง

ประวัติ

- แหล่งกำเนิดมาจากประเทศเม็กซิโก
- สำหรับประเทศไทย หลวงอริณทร์ชาติสังหารได้นำเข้ามาจากต่างประเทศ โดยนำไปปลูกไว้ในที่ดินของท่านที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และสถานีทดลองพืชไร่นอนสูง อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา
- แหล่งปลูกป่านศรนารายณ์ในประเทศไทย ปัจจุบันอยู่ที่ อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา และอำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ความเป็นมาของป่านศรนารายณ์ที่หมู่บ้านหุบกะพง

เมื่อปี พ.ศ. 2515 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ เยี่ยมเยียนสมาชิกสหกรณ์หุบกะพง ทรงแนะนำให้แม่บ้านนำป่านศรนารายณ์มาใช้ประโยชน์ในด้านจักสาน โดยใช้เวลาว่างหลังจากเลิกงานเกษตร เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัวอีกทางหนึ่งโดยมีสมาคมสตรีธุรกิจและวิชาชีพแห่งประเทศไทย ร่วมกับกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ให้ความรู้และฝึกทักษะให้แก่

แม่บ้านสหกรณ์ด้วยวิธีการใช้เส้นใยป่านศรนารายณ์ทำเป็น
ผลิตภัณฑ์ชนิดต่างๆ เพื่อจำหน่ายที่ศูนย์รวบรวมผลิตภัณฑ์
ป่านศรนารายณ์ ในหมู่บ้านสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง

ปี พ.ศ. 2524 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
ทรงรับงานจักสานป่านศรนารายณ์ของแม่บ้านสหกรณ์หุบกะพง
เข้าไปในพระบรมราชินูปถัมภ์ และได้เพิ่มจำนวนพื้นที่เพาะปลูก
มากขึ้น ตลอดจนพัฒนาผลิตภัณฑ์ป่านศรนารายณ์ให้เป็น
ที่รู้จักของคนทั่วไป จนเป็นที่ต้องการของตลาดทั้งภายในประเทศ
และต่างประเทศ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เสด็จพระราชดำเนิน
ทอดพระเนตรการทำผลิตภัณฑ์จากป่านศรนารายณ์ ณ ศูนย์สาธิต
สหกรณ์โครงการหุบกะพง

ในหลวงกับอาชีพ โครงการพระราชประสงค์หุบกะพง

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของป่านศรนารายณ์

ป่านศรนารายณ์เป็นพืชใบเลี้ยงเดี่ยว ใบมีเส้นใย นำไปใช้ประโยชน์ได้ เส้นใยมีลักษณะแข็ง เหมาะสำหรับใช้ในการทำอุตสาหกรรม และทำเชือกที่ใช้ในทะเล

1. ลักษณะต้นเป็นกอ มีใบแตกออกไปโดยรอบเวียนเป็นวง ตั้งแต่โคนต้นถึงยอด สูงประมาณ 1 - 3 เมตร ใบหนาฉ่ำ ใยเรียบ ไม่มีก้านใบ สีเขียวสดจนถึงเขียวเข้มยาวประมาณ 100 - 200 เซนติเมตร ปลายใบหยาบ สีดำ และขอบใบเรียบ

2. ระบบรากฝอยแผ่กว้างไปในแนวลาดนอนไม่มีรากแก้ว

3. อายุ และการออกดอก ก้านดอกจะเกิดบริเวณตอนกลางของตา ตอนส่วนยอดของต้น จะเกิดเมื่อป่านมีอายุ 7 - 20 ปี หลังจากต้นป่านออกดอกแล้วจะตาย ก้านดอกจะเติบโตเป็นแนวยาวขึ้นตรงไปในอากาศ ประมาณ 4.5 - 7.5 เมตร

ภาพต้นป่านศรนารายณ์

ประโยชน์และความสำคัญ

1. โรงงานอุตสาหกรรม จะใช้ทำเชือก ถุง กระสอบ กระเป่า ผ้าปูพรมเยื่อกระดาษต่างๆ และเครื่องโลหะที่ชุบโครเมียม เช่น ข้อนล้อยม ก้านชนรถยนต์ และโลหะสแตนเลส เป็นต้น
2. อุตสาหกรรมในครัวเรือน กลุ่มสตรีสหกรณ์การเกษตร หุบกะพงนำมาใช้จักสานได้แก่ หมวก กระเป่า และรองเท้าว เป็นต้น
3. เกษตรกรรมนำเนื้อเยื่อจากป่านศรนารายณ์ มาใช้ประโยชน์ โดยทำเป็นปุ๋ยหมักเพื่อบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์
4. ใช้เป็นยาปฏิชีวนะ โดยนำสารจากการสกัด และนำไปหมักเป็น ยาปฏิชีวนะ สามารถรักษาโรคได้หลายชนิด

พันธุ์และลักษณะประจำพันธุ์

ป่านที่นำเส้นใยมาผลิตมี 3 ชนิด คือ

1. ป่านไซซอล หรือป่านศรนารายณ์ (*Agave sisalana* Perr.) ลักษณะใยมีสีเขียวเข้ม ริมใบมีหนามมาก เส้นใยละเอียด เหนียว และแข็งแรง ปลายใบมีหนาม
2. ป่านสี่บประด (*Agave fourcroydes* Lem.) ลักษณะ ใบสีนวล ใบหนา และอวบกว่าป่านศรนารายณ์ ทนแสงแดดและ ทนแมลง ลักษณะเส้นใยหยาบ

3. ป่านมาเกี๋ยว (*Agave cantala* Roxb. ex Salm) ลักษณะ ใบมีสีเขียวอ่อน ค่อนข้างบาง ริมใบมีหนามเป็นระยะๆ แข็งแรง น้อยกว่า และให้ผลผลิตต่ำ

การปลูกป่านศรนารายณ์

การปลูก ควรปลูกเป็นแถวระยะห่างต้นละ 1 เมตร และระหว่างแถวละ 1 เมตร เพื่อสะดวกแก่การตัดใบ ซึ่งจะทางเหยียดเมื่อต้นโต และแผ่ขยายประมาณ 45 องศา ในหนึ่งไร่สามารถปลูกได้ 1,600 ต้น และใช้เวลาประมาณ 2 ปีครึ่ง จึงจะเริ่มตัดได้

ผลผลิตใบเส้นใย

- หลังจากปลูกประมาณ 2 ปี ป่านต้นหนึ่งจะผลิใบได้ประมาณ 30 ใบ หรือไร่ละ 48,000 ใบต่อปี
- ใบป่านยาว 1 เมตร มีน้ำหนักเฉลี่ย 0.4 กิโลกรัม
- ใบป่านยาว 1 เมตร จำนวน 100 ใบ จะได้เส้นใยตากแห้งสุทธิเฉลี่ยประมาณ 2.2 กิโลกรัม ในเนื้อที่ 1 ไร่ (48,000 ใบ) จะได้เส้นใยสุทธิเป็นน้ำหนักประมาณ 1,056 กิโลกรัม
- เส้นใยป่าน 1 กิโลกรัม สามารถถักเปียได้ 250 - 300 เมตร

- เป็ย 100 เมตร สามารถทำหมวกใบใหญ่ได้ 2 ใบ หมวกใบเล็กได้ 3 ใบ และกระเป๋าจิวได้ 20 ใบ

ภาพผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากเส้นใยป่านศรนารายณ์

การเก็บเกี่ยว

ป่านจะเก็บเกี่ยวได้เมื่ออายุมากกว่า 2 ปี และต้นป่านมีความสูง 1.5 เมตรขึ้นไป ตัดครั้งแรกจะได้ใบป่านประมาณ 15.80 ใบต่อต้นต่อปี ในการตัดใบครั้งแรกควรเหลือใบป่านเพียง 25 ใบต่อต้น ตัดครั้งต่อไปคงเหลือไว้ประมาณ 20 ใบต่อต้น ตัดแต่ละครั้งควรเว้นช่วงห่าง 1 ปีต่อครั้ง ให้ตัดใบป่านจรดลำต้น แล้วตัดหนามที่ปลายใบออก แล้วมัดรวมกัน 30 ใบต่อมัด

การจำหน่าย

เส้นใยปานครนารายณ์ที่จำหน่ายในปัจจุบันราคากิโลกรัมละ 100 - 120 บาท ในพื้นที่ปลูก 1 ไร่ จะมีรายได้จากการปลูกปาน 10,000 - 12,000 บาท นับเป็นพืชที่ทำรายได้ดีพอควร เหมาะสำหรับเป็นพืชที่ปลูกในพื้นที่แห้งแล้งที่พืชชนิดอื่นๆ ไม่สามารถเพาะปลูกได้

โครงการสวนทับทิมไทย-อิสราเอล

ประวัติความเป็นมา

สถานทูตอิสราเอลประจำประเทศไทย นำทับทิมพันธุ์ดีจากประเทศอิสราเอลมาปลูกในประเทศไทยเพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระ

พระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงครองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี โดยเลือกพื้นที่โครงการตามพระราชประสงค์หุบกะพงในบริเวณศูนย์สาธิตสหกรณ์โครงการหุบกะพงกรมส่งเสริมสหกรณ์เป็นสถานที่ปลูก

การปลูกและสายพันธุ์

ทับทิมที่นำมาปลูกเป็นทับทิมพันธุ์Wonderful นำเข้ามาจากประเทศอิสราเอล ในลักษณะกิ่งพันธุ์มีรากและกิ่งพันธุ์ไม่มีราก จำนวน 216 กิ่ง นำมาปลูกเมื่อวันที่ 19 มีนาคม พ.ศ. 2550 พื้นที่ 4 ไร่ ในการปลูกและดูแลรักษา ในเบื้องต้นได้ส่งผู้เชี่ยวชาญจากประเทศอิสราเอลมาให้คำแนะนำวิธีการปลูกและดูแลรักษา ปัจจุบันบุคลากรของศูนย์สาธิตสหกรณ์โครงการหุบกะพงเป็นผู้ดูแลเอง

ณ วันที่หุบกะพง

ทุกวันนี้สมาชิกสหกรณ์ต่างมีฐานะเป็นปึกแผ่น บ้านเรือน
แต่หลังปลูกสร้างด้วยวัสดุแข็งแรง ทนทาน ภายในพื้นที่
กว้างขวาง ร่มรื่นไปด้วยต้นไม้ใหญ่ กลางหมู่บ้านยังมีคอกเลี้ยงฝูง
โคนมขนาดใหญ่ เต็มไปด้วยปศุสัตว์นับร้อย แสดงถึงความ
เจริญก้าวหน้าในการพัฒนา และได้ขยายงานจากการเกษตรปลูกพืช
ไปทำกิจกรรมอย่างอื่นด้วย เช่น การทำฟาร์มปศุสัตว์ เป็นต้น

รอบนอกหมู่บ้าน จะพบไร่ปลูกพืชผลต่างๆ เช่น หน่อไม้ฝรั่ง
ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีราคา

ทุกวันนี้ หุบกะพงเป็นศูนย์สาธิตและทดลองการเกษตร เพื่อศึกษาการปลูกพืช และเลี้ยงสัตว์ที่เป็นประโยชน์ต่อการ พัฒนาการเกษตรในพื้นที่แห้งแล้ง

ปัจจุบันมีกลุ่มอาชีพในพื้นที่โครงการฯ 6 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มสตรีสหกรณ์หุบกะพงสาขาศิลปอาชีพพิเศษจักสาน ปานศรณารายณ์ ทำผลิตภัณฑ์ เช่น หมวก กระเป๋า รองเท้า เข็มขัด และพวงกุญแจ เป็นต้น
2. กลุ่มสตรีสหกรณ์หุบกะพง สาขาขนมทำขนมต่างๆ เช่น ขนมตาล ตะโก้ ไล่ไล่ ข้าวต้มมัด และข้าวเหนียวปิ้ง เป็นต้น
3. กลุ่มสตรีผลิตภัณฑ์ของใช้ในครัวเรือน ทำผลิตภัณฑ์ เช่น น้ำยาล้างจาน ครีมอาบน้ำสปา น้ำยาปรับผ้านุ่ม ครีมนวดผม และน้ำยาสระผมมะกรูด เป็นต้น
4. กลุ่มสตรีหุบกะพงไวน์ไทย ผลิตไวน์กระเจี๊ยบ ไวน์ชมพู ไวน์หมักเม่า ไวน์กุหลาบ ไวน์กระชายดำ และไวน์ผลไม้รวม
5. กลุ่มเยาวชนสหกรณ์พัฒนา (หุบกะพงไข่เค็ม) ทำผลิตภัณฑ์ ไข่เค็มจากไข่เป็ด

6. เหตุผลหลักที่เป็นเหตุให้ที่ดินบริเวณหุบกะพงเสื่อมโทรมคือข้อใด
- ก. การทำไร่เลื่อนลอย   ข. การใช้ปุ๋ยเคมี
ค. การปลูกพืชซ้ำเดิม   ง. ถูกทุกข้อ
7. ต้นป่านที่ปลูกที่หุบกะพงเป็นพันธุ์อะไร
- ก. ป่านมาเกี้ยว   ข. ป่านลับประด
ค. ป่านครนารายณ์   ง. ป่านไซซอล
8. อาชีพดั้งเดิมของเกษตรกรที่หุบกะพงคืออาชีพอะไร
- ก. ปลูกผลไม้   ข. ทำสวนผัก
ค. ปลูกสับปะรด   ง. ทำไร่มัน
9. ที่ดินที่เกษตรกรได้รับการจัดสรรมีทั้งหมดกี่รุ่น
- ก. 4 รุ่น   ข. 5 รุ่น
ค. 6 รุ่น   ง. 7 รุ่น
10. รูปแบบการจัดสรรที่ดินที่โครงการหุบกะพงเป็นอย่างไร
- ก. แปลงเกษตรชลประทาน   ข. แปลงเกษตรน้ำฝน
ค. ถูกทั้งข้อ ก. และข้อ ข.   ง. ผิดทั้งข้อ ก. และข้อ ข.

เฉลยแบบทดสอบ

1. ข	2. ง
3. ก	4. ค
5. ก	6. ค
7. ข	8. ข
9. ง	10. ก

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, กรมส่งเสริมสหกรณ์. (2550).

โครงการตามพระราชประสงค์หุบกะพง

โครงการศูนย์เรียนรู้โครงการตามพระราชประสงค์ หุบกะพง

(2553) [Online] Available: <http://www.webhost.cpd.go.th/hubkapong/tubtim.html>

ไทยรัฐออนไลน์ ไทยรัฐฉบับพิมพ์ 28 พฤศจิกายน 2552

พระบรมราโชวาทพระราชทานแก่กลุ่มชาวไร่ศูนย์พัฒนา

ไทย-อิสราเอล ตำบลเขาใหญ่ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

วันศุกร์ที่ 19 พฤษภาคม 2515

สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน เล่มที่ 17 [Online] Available:

<http://guru.sanook.com/search/>

โครงการศูนย์สาธิตสหกรณ์หุบกะพง (ค้นเมื่อ 19 มกราคม

2553)

สำนักราชเลขาธิการ พระบรมมหาราชวัง [Online] Available:

[http://www.ohmpps.go.th/searchresult.php?](http://www.ohmpps.go.th/searchresult.php?quick-type=photo)

[quick-type=photo](http://www.ohmpps.go.th/searchresult.php?quick-type=photo)

คณะผู้จัดทำ

1. สภามหาวิทยาลัย โดย พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ และคณะ

2. คณะกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย

- 2.1 พลเอกสุรินทร์ พิกุลทอง
- 2.2 นายนคร ตั้งคะพิภพ
- 2.3 นายชวลิต จงเจริญชัยสกุล
- 2.4 นายประดิษฐ์ เหลืองอร่าม
- 2.5 นายบัณฑิตย์ โฉจนาท
- 2.6 นายชิน ชำเพชร
- 2.7 นายปริญญา อุดมทรัพย์
- 2.8 นายพงศ์ศักดิ์ เกตุสวัสดิวงศ์
- 2.9 นายไพบุลย์ เกตุแก้ว
- 2.10 นายสิบพงษ์ เกตุนุติ
- 2.11 นายชัยยศ สงวนทรัพย์
- 2.12 นางประโยชน์ สุนทรวาทะ
- 2.13 นางสาวจิราพร ทัดพินิจ
- 2.14 ดร.โดมยง ใต้ทอง
- 2.15 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรีชัย เข็นเปรม
- 2.16 รองศาสตราจารย์ศึระเดชพงษ์
- 2.17 นางสาวรุ่งอรุณ ปิยะฤทธิ์
- 2.18 นายทฤเกียรติ เหลือดนรัง
- 2.19 นายกรณ์ สุทธารมณ
- 2.20 นางกอบกาญจน์ ศิริธนาวงศ์
- 2.21 นางสาวรัฐกาญจน์ วิโนทัย

ประธานคณะกรรมการส่งเสริมกิจการฯ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิรองประธาน

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

อนุกรรมการ

อนุกรรมการ

ประธานสภานักศึกษา

นายกองค์การนักศึกษา

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและเลขานุการ

ผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้ช่วยเลขานุการ

3. คณะกรรมการดำเนินงาน ประกอบด้วย

- 3.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรีชัย เข็นเปรม
- 3.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชำนาญ งามสมบัติ
- 3.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพพรรณ เทียมเดช
- 3.4 ดร.วิวัฒน์ วรวงษ์
- 3.5 ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุบล สมทรง
- 3.6 ผู้ช่วยศาสตราจารย์พจนารถ บัวเขียว
- 3.7 อาจารย์ภมร พราหมณ์แก้ว
- 3.8 อาจารย์ยุธรี เข็นเปรม
- 3.9 ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญยัง ชันธะภาค

ประธานกรรมการ

รองประธานกรรมการ

รองประธานกรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

3.10	ดร.บุญสนอง ช่วยแก้ว	กรรมการ
3.11	ผู้ช่วยศาสตราจารย์พูลสวัสดิ์ มุมบ้านเช่า	กรรมการ
3.12	อาจารย์มัญญา ปรียวิษณุภักดี	กรรมการ
3.13	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ น.สพ.มหิศร ประภาสะโนบล	กรรมการ
3.14	ดร.ปิยะนาถ บุญมีพิพิธ	กรรมการ
3.15	ดร.มณฑา จำปาเหลือง	กรรมการ
3.16	นางกอบกาญจน์ ศิริธนาวงศ์	กรรมการ
3.17	นายเสรี กาวรเวช	กรรมการ
3.18	นายสะอาด เข้มลีดา	กรรมการและเลขานุการ
3.19	ดร.สมสุข ขัมมา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
3.20	นางอาณา เข้มลีดา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

4. ผู้เรียบเรียง

- 4.1 ในหลวงกับอาชีพ
  - 4.1.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุบล สมทรง
  - 4.1.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ น.สพ.มหิศร ประภาสะโนบล
  - 4.1.3 อาจารย์มัญญา ปรียวิษณุภักดี
- 4.2 คู่ักตจากพ่อ
  - 4.2.1 รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา บุญส่ง
  - 4.2.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์จนารถ บัวเขียว
  - 4.2.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณี คอนจอหอ
  - 4.2.4 ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรอนงค์ ศรีพาทกุล
  - 4.2.5 ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวิทย์ เปี้ยผ่อง
  - 4.2.6 นายเทวินทร์ เอี่ยมมี
- 4.3 เชื้อนแก่งกระจานอันเป็นที่รัก
  - 4.3.1 ดร.บุญสนอง ช่วยแก้ว
- 4.4 โครงการซึ่งห้วงมั่นตามพระราชดำริ
  - 4.4.1 ดร.ปิยะนาถ บุญมีพิพิธ
- 4.5 ในหลวงกับการเสด็จวิดมหาธาตุรวิหาร
  - 4.5.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชานัญ งามสมบัติ
  - 4.5.2 อาจารย์บุญมี พิบูลย์สมบัติ
  - 4.5.3 อาจารย์ภมร พราหมณ์แก้ว
  - 4.5.4 นางสาวน้ำฝน แสงอรุณ

5. ผู้ออกแบบรูปเล่ม

- 5.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์พูลสวัสดิ์ มุมบ้านเช่า

ขอขอบพระคุณผู้สนับสนุนการจัดพิมพ์

มูลนิธิพระเทพสุวรรณมณี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

สมาคมชาวเพชรบุรี

ไทยพาณิชย์ SCB

บ.สหวิริยาสตีลอินดัสตรี มหาชน จำกัด

กฟผ.

และไฟฟ้าเพื่อความสงบของคนไทย

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน
COMMUNITY ORGANIZATIONS
DEVELOPMENT INSTITUTE

กรมชลประทาน

ชลประทานงานเพื่อแผ่นดินไทย

สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก

นายอลงกรณ์ พลบุตร
พล.อ.สุรินทร์ พิกุลทอง
นายชาย ปาณิชพรพันธ์
นายประดิษฐ์ เหลืองอร่าม
นายชวลิต จงเจริญชัยสกุล
นายบัณฑิต ोजनाทร
ดร.โดมยง ไต้ะทอง
นายพงศ์ศักดิ์ เกตุสวัสดิวงศ์
นายกรัณย์ สุทธารมณ
ดร.ไพบุลย์ เกตุแก้ว
นายไมเคิล เอรินส์ เมสเนอร์
นายสนิท ขาวสะอาด
นายประสาน วงศ์สวัสดิ์
นายวรสิทธิ์ โรจนพานิช
รศ.ดร.กาญจนา บุญส่ง
รศ.ทพ.ชัยวัฒน์ ปิ่นน้อย
นายไพรัช พวงมะลิ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรี
ประธานคณะกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี
อดีตสมาชิกสภาผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี พ.ศ.2550
บริษัทเขาใหญ่ศิลา จำกัด
ผู้อำนวยการโรงเรียนภาษา และภูมิปัญญาตะวันออก กทม.
กรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
กรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
โรงแรมรอยัลโดมมอน
กรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
บริษัท Gussing Renewable Energy จำกัด (Thailand)
รองผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรี
รองผู้ว่าราชการจังหวัดระนอง
อดีตผู้ว่าราชการจังหวัดพังงา และกาฬสินธุ์
รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
อาจารย์ประจำคณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คณาจารย์ บุคลากร และนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ในหลวงกับอาชีพ

โครงการพระราชประสงค์หุบกะพง

